

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z wniosku M. B.

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Adama Rocha od orzekania w sprawie
o sygn. akt I KK 352/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i
Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2023 r.,

wniosek pozostawia bez rozpoznania

UZASADNIENIE

M. B. pismem z 29 grudnia 2022 r. (data prezentaty) reprezentowany przez obrońcę adwokata J. M. złożył do Sądu Najwyższego wniosek o wyłączenie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 2 k.p.k. oraz art. 6 ust 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności SSN Adama Rocha od rozpoznania sprawy kasacyjnej oznaczonej sygnaturą I KK 352/22.

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie sędziego obrońca M. B. wyjaśnił, że istnieje uzasadniona wątpliwość co do bezstronności Sędziego, rozumiana jako zdolność do zachowania obiektywizmu w przedmiotowej sprawie. W ocenie obrońcy M. B. SSN Adama Roch powołany został na urząd Sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3). W jego ocenie sprawia to, że SSN Adam Roch nie jest w stanie zapewnić standardów przewidzianych w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1

Europejskiej Karty Praw Człowieka i Obywatela, a zatem nie może przeprowadzić przedmiotowego postępowania w sposób rzetelny i bezstronny.

Zgodnie z zarządzeniem Prezesa Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego z 4 stycznia 2023 r. do rozpoznania sprawy I NWW 1/23 wyznaczono niniejszy skład jednoosobowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego skierowany do Sądu Najwyższego na podstawie uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności Sędziego, rozumianej jako brak zdolności do zachowania obiektywizmu, jako obejmujący ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, podlegał rozpoznaniu w sposób określony w art. 26 § 3 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 1904 z późn. zm., dalej: „u.SN”). Wskazać bowiem należy, że obrońca M. B. w istocie rzeczy usiłował jedynie zakwestionować procedurę powołania kandydatów na urząd sędziego Sądu Najwyższego. Zredagowany przez niego wniosek miał abstrakcyjny charakter i nie odnosił się do żadnych konkretnych okoliczności związanych ze sprawą I KK 352/22. Argumentacja obrońcy M. B. stanowi zaś wskazaną wyżej narrację na temat rzekomej wątpliwości co do bezstronności SSN Adama Rocha, rozumianej jako brak zdolności do zachowania obiektywizmu w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej oznaczonej sygnaturą I KK 352/22. Jest to w jego ocenie związane z brakiem niezależności Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3; dalej: „ustawa z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o KRS”).

Odnosząc się do powyższego Sąd Najwyższy wyjaśnia, że zgodnie z 9a ust. 1 ustawy z dnia o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 269 z późn. zm.; dalej: „u.KRS”), Sejm wybiera spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych piętnastu członków Rady na wspólną czteroletnią kadencję.

Należy wskazać, że władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu, ten zaś, jeśli nie sprawuje jej bezpośrednio, to czyni to za pośrednictwem swoich przedstawicieli (art. 4 Konstytucji RP). Tym samym kontestowanie statusu konstytucyjnego organu, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, z uwagi na fakt, że na jego osobowy skład wpływ mają parlamentarzyści czyli przedstawiciele Narodu wybrani w wyborach bezpośrednich (art. 104 ust. 1 Konstytucji RP) oceniać należy jako brak poszanowania dla demokratycznych podstaw państwa prawnego.

W myśl natomiast art. 26 § 2 u.SN do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Wniosek w trybie art. 26 § 2 u.SN podlega rozpoznaniu „na zasadach określonych w odrębnych przepisach”, a więc w sprawach karnych, na zasadach określonych w k.p.k., w tym w szczególności w art. 41 do art. 43 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2020 r., I NWW 87/20).

Ocena wniosku o wyłączenie sędziego, przedłożonego przy rozpatrywaniu konkretnej sprawy na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., jako pozostającego w zakresie kognicji Sądu Najwyższego, musi wiązać się z ustaleniem, czy wniosek taki zawiera konkretny zarzut braku niezawisłości sędziowskiej. Tymczasem obrońca M. B. nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów mających świadczyć o braku niezawisłości sędziego SSN Adama Rocha lub braku jego niezależności. Podstawą argumentacji zgłoszonego przez niego wniosku jest kontestowanie procedury konkursowej prowadzonej przez Krajową Radę Sądownictwa, a ukształtowaną przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o KRS.

Z tych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 26 § 3 u.SN. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

